

BÁO CÁO
Ứng phó với biến đổi khí hậu năm 2022.

Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp nhận được Công văn số 2190/STNMT-KTTV ngày 22 tháng 3 năm 2023 của Sở Tài nguyên và Môi trường về báo cáo ứng phó biến đổi khí hậu. Qua triển khai thực hiện, Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp báo cáo kết quả thực hiện công tác ứng phó biến đổi khí hậu năm 2022 như sau:

I. Xây dựng văn bản quản lý, tuyên truyền, phổ biến pháp luật về ứng phó với biến đổi khí hậu:

1. Xây dựng, ban hành văn bản quản lý, hướng dẫn tổ chức thực hiện:

a) Công tác xây dựng, ban hành các cơ chế, chính sách quản lý của địa phương trên địa bàn:

Ủy ban nhân dân quận đã ban hành các văn bản:

- Kế hoạch số 3816/KH-UBND ngày 15 tháng 11 năm 2021 về tuyên truyền ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn 2050 trên địa bàn quận Gò Vấp.

- Kế hoạch số 2407/KH-UBND ngày 06 tháng 7 năm 2022 về thực hiện Chương trình hành động số 16-CTrHĐ/TU ngày 27 tháng 5 năm 2022 của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường theo Kết luận số 56-KL/TW ngày 23 tháng 8 năm 2019 của Bộ Chính trị trên địa bàn quận Gò Vấp giai đoạn 2021-2025.

- Công văn số 1382/UBND-TNMT ngày 21 tháng 4 năm 2022 về việc phúc đáp Công văn số 2024/STNMTR-KTTV ngày 22 tháng 3 năm 2022 của Sở Tài nguyên và Môi trường về việc đề nghị triển khai Kế hoạch hành động ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến 2050 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh trong năm 2022.

(Đính kèm Phụ lục I)

b) Tình hình hướng dẫn triển khai thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật, các chính sách ứng phó với biến đổi khí hậu đã được ban hành:

- Triển khai Kế hoạch số 3816/KH-UBND và Kế hoạch số 2407/KH-UBND, các ban, ngành, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận Gò Vấp, các tổ chức chính trị - xã hội, Ủy ban nhân dân 16 phường và các đơn vị liên quan

có sự phối hợp đồng bộ, chặt chẽ trong công tác truyền thông về nâng cao nhận thức bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu. Công tác tuyên truyền biến đổi khí hậu đã được thực hiện với nhiều hình thức đa dạng, phong phú, góp phần nâng cao nhận thức của các cá nhân, tổ chức trên địa bàn quận trong công tác bảo vệ môi trường, ứng phó biến đổi khí hậu.

- Tổ chức triển khai hướng dẫn thực hiện thủ tục cấp giấy phép môi trường đối với dự án đầu tư, cơ sở, khu sản xuất, kinh doanh, dịch vụ tập trung trên địa bàn quận Gò Vấp và xây dựng tờ gấp tuyên truyền về Luật Bảo vệ môi trường năm 2020; Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10 tháng 01 năm 2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Bảo vệ môi trường và Nghị định số 45/2022/NĐ-CP ngày 07 tháng 7 năm 2022 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường.

- Tăng cường phát triển mảng xanh theo Kế hoạch số 706/KH-UBND ngày 31 tháng 3 năm 2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp về xây dựng quận Gò Vấp Xanh - thân thiện môi trường giai đoạn 2020-2025.

- Triển khai Kế hoạch số 1276/KHLP-PTNMT-GDĐT ngày 17 tháng 12 năm 2021 của Phòng Tài nguyên và Môi trường với Phòng Giáo dục và Đào tạo về Kế hoạch tổ chức Hội thi Xây dựng "Trường học Xanh" năm học 2021-2022.

- Cử nhân sự tham gia lớp tập huấn cho báo cáo viên về bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu tại Công văn số 3786/UBND-TNMT ngày 06 tháng 10 năm 2022 về danh sách đăng ký tham dự tập huấn về biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030 gửi Sở Tài nguyên và Môi trường.

2. Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục, nâng cao nhận thức về ứng phó với biến đổi khí hậu:

- Trong năm 2022, Ủy ban nhân dân quận đã tổ chức Hội nghị triển khai Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 với số lượng người tham dự khoảng 300 người; cung cấp 400 poster, 4000 tờ gấp tuyên truyền nội dung về giảm rác thải nhựa và bảo vệ kênh rạch cho Ủy ban nhân dân 16 phường để thực hiện công tác tuyên truyền đến các cơ sở, hộ dân trên địa bàn quận và đăng tải thông tin trên Trang thông tin điện tử của quận.

- Phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận Gò Vấp triển khai Kế hoạch tổ chức Hội thi xây dựng công trình sạch - xanh - thân thiện môi trường dựa vào cộng đồng khu dân cư năm 2022. Kết quả có 02 đơn vị đạt giải cấp Thành phố: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Phường 13, 14 đạt giải khuyến khích.

- Phối hợp Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận triển khai thực hiện Kế hoạch số 3982/CTrPH-UBND-UBMTTQ ngày 24 tháng 10 năm 2022 về việc triển khai xây dựng Khu dân cư Sạch - Đẹp trên địa bàn quận Gò Vấp giai đoạn 2022-2024 (Chương trình xây dựng 1000 khu dân cư sạch đẹp giai đoạn 2022-2024).

- Thường xuyên đôn đốc các đơn vị triển khai thực hiện Kế hoạch số 3202/KH-UBND ngày 24 tháng 9 năm 2021 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp về thực hiện Chỉ thị số 19-CT/TU ngày 19 tháng 10 năm 2018 của Ban Thường vụ Thành ủy về tiếp tục thực hiện Cuộc vận động “Người dân Thành phố Hồ Chí Minh không xả rác ra đường và kênh rạch, vì Thành phố sạch, xanh và thân thiện môi trường”. Cuộc vận động từng bước đi vào thực tiễn, tác động đến nhận thức và hành vi của người dân, doanh nghiệp theo hướng tích cực.

II. Kết quả đạt được trong ứng phó với biến đổi khí hậu:

1. Triển khai Chương trình phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn:

Thực hiện Công văn số 4507/TNMT-CTR ngày 11 tháng 6 năm 2021 của Sở Tài nguyên và Môi trường về hướng dẫn phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn. Theo đó, chất thải rắn sinh hoạt (không bao gồm chất thải công kênh, chất thải nguy hại) phát sinh từ hộ gia đình, chủ nguồn thải được phân thành 02 (hai) nhóm như sau: Nhóm có khả năng tái sử dụng, tái chế và nhóm còn lại. Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp có Công văn số 3395/UBND-TNMT ngày 12 tháng 10 năm 2021 về việc tuyên truyền phổ biến các quy định phân loại, lưu giữ chuyên giao, thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, qua đó triển khai tuyên truyền, hướng dẫn người dân thực hiện phân loại rác tại nguồn thông qua các poster tuyên truyền hướng dẫn về phân loại rác tại nguồn trên các trang thông tin của quận, phường. Đến nay 100% chủ nguồn thải trên địa bàn đã thực hiện phân loại chất thải nguy hại theo quy định. Hơn 60% tổ chức, hộ gia đình thực hiện phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn thành 2 nhóm chất thải có khả năng tái chế, tái sử dụng và nhóm chất thải còn lại theo quy định tại Quyết định số 09/QĐ-UBND ngày 04 tháng 5 năm 2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố và hướng dẫn của Sở Tài nguyên và Môi trường.

2. Triển khai Chương trình chống rác thải nhựa, rác thải nhựa đại dương ngành thủy sản:

Thực hiện phong trào Hành động quản lý rác thải nhựa đại dương ngành thủy sản giai đoạn 2020 - 2030 trên địa bàn quận Gò Vấp và tăng cường công tác quản lý, giảm thiểu, tái sử dụng, tái chế và xử lý chất thải nhựa trên địa bàn quận Gò Vấp giai đoạn năm 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030: Ủy ban nhân dân quận đã phát động phong trào “Chống rác thải nhựa”, “Nói không với sản phẩm nhựa sử dụng một lần”, không sử dụng các sản phẩm nhựa dùng một lần (chai nhựa đựng nước, ly nhựa, ống hút nhựa,...) trong các hội nghị, cuộc họp và không sử dụng túi ni lông khó phân hủy tại các cơ quan hành chính nhà nước, các đơn vị sự nghiệp trên địa bàn quận.

3. Công tác giảm khai thác nước dưới đất:

Qua triển khai thực hiện lộ trình giảm khai thác nước dưới đất theo Kế hoạch số 1242/QĐ-UBND ngày 30 tháng 3 năm 2018 của Ủy ban nhân dân Thành phố, trong năm 2022, Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp đã vận động 2.264

hộ dân trám lấp các giếng khoan hiện hữu. Theo đó, đã vận động 30.009/34.502 hộ dân giảm khai thác nước dưới đất, trong đó có 15.712/34.502 hộ đã trám lấp giếng khoan, đạt tỷ lệ 87,1%, đảm bảo theo chỉ tiêu kế hoạch đã đề ra.

4. Triển khai công tác kiểm soát ô nhiễm môi trường:

Thực hiện Kế hoạch số 5351/KH-UBND ngày 27 tháng 12 năm 2021 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp về kiểm soát ô nhiễm môi trường năm 2022, Ủy ban nhân dân quận đã chỉ đạo Phòng Tài nguyên và Môi trường chủ trì phối hợp với các đơn vị có liên quan kiểm tra tại 126 cơ sở. Qua kiểm tra thực tế, Đoàn kiểm tra đã nhắc nhở, hướng dẫn các cơ sở thực hiện đúng các quy định về bảo vệ môi trường, đồng thời xử lý đúng quy định đối với các hành vi vi phạm. Sau khi phát hiện hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, Chủ tịch Ủy ban nhân dân quận ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường theo thẩm quyền đối với 47 trường hợp với tổng số tiền phạt là **470.820.000** đồng.

5. Công tác giáo dục:

- Triển khai Kế hoạch số 1276/KHLP-PTNMT-GDĐT, Phòng Giáo dục và Đào tạo phối hợp Phòng Tài nguyên và Môi trường tổ chức Hội thi Xây dựng “Trường học Xanh” năm học 2021- 2022, có 32 đơn vị tham gia hội thi. Kết quả có 03 trường đạt giải cấp Thành phố: Trường tiểu học Lê Đức Thọ đạt giải 3, Trường Mầm non Hạnh Thông Tây, Trường THCS Nguyễn Trãi đạt giải khuyến khích.

- Đoàn viên, thanh niên các cơ sở thường xuyên tổ chức các ngày chủ nhật xanh nhằm nâng cao ý thức giữ gìn vệ sinh môi trường; không để tình trạng ô nhiễm tại các khu vực xung quanh trường học và tạo môi trường học đường “Xanh-Sạch-Đẹp”.

- Các đơn vị tổ chức triển khai, tuyên truyền thực hiện Chỉ thị số 19-CT/TU trong Chi bộ, Hội đồng sư phạm, đến toàn thể học sinh bằng nhiều hình thức trực quan, sinh động như: Diễn tiểu phẩm, kể chuyện gương điển hình, vẽ tranh cổ động, tranh tường.

- Phát động thi đua trồng cây xanh, hoa có màu sắc lạ ở bồn hoa trước lớp và treo những cây xanh nhỏ nhỏ dọc các cửa sổ lớp học để làm đẹp thêm lớp học của mình, các bình đựng cây là những sản phẩm tái chế. Qua đó bồi dưỡng cho các em tình yêu đối với thiên nhiên, đối với cái đẹp và dạy cho các em ý thức bảo vệ môi trường.

6. Công tác ra quân tổng vệ sinh, phát triển mảng xanh:

- Tổ chức thực hiện kế hoạch tổng vệ sinh, thu gom rác trên các tuyến đường, khu vực công cộng, khu dân cư, các tuyến sông, kênh rạch trên địa bàn quận Gò Vấp trong các ngày Lễ, Tết trong năm; tổ chức tổng vệ sinh môi trường dọn rác, cỏ, vớt lục bình tại tuyến kênh Tham Lương - Bến Cát - rạch Nước Lên trên địa bàn Phường 5, 6, 13, 14, 15, 17 quận Gò Vấp với khối lượng 30 tấn cỏ rác.

- Huy động sự tham gia tích cực của các ngành, các cấp, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận Gò Vấp, đặc biệt các doanh nghiệp và cộng đồng dân cư trên địa bàn quận, mỗi hộ gia đình tận dụng không gian trong nhà, trụ sở cơ quan, đơn vị để trồng thêm cây xanh nhằm cải thiện chất lượng không khí, tạo cảnh quan xanh - sạch - đẹp tại nơi ở cũng như tại nơi làm việc.

- Tăng cường công tác chăm sóc, cải tạo hệ thống cây xanh, mảng xanh, công viên hiện hữu. Rà soát quy hoạch, xây dựng dự án trồng cây xanh ven bờ sông, kênh, rạch nhằm hình thành vành đai cây xanh đảm bảo hành lang bảo vệ sông, kênh, rạch, phát triển mảng xanh tại các không gian sinh hoạt công cộng. Diện tích công viên, mảng xanh phát triển trong năm 2022 là 4.035m² thuộc dự án Xây dựng Công viên cây xanh tại Phường 6, 14, 15, 17 do Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng khu vực quận Gò Vấp làm chủ đầu tư.

III. Điều kiện và nguồn lực về ứng phó với biến đổi khí hậu:

1. Nguồn nhân lực:

Hiện nay, trên địa bàn quận có 01 công chức có trình độ chuyên môn về quản lý môi trường thuộc Phòng Tài nguyên và Môi trường được phân công phụ trách công tác ứng phó với biến đổi khí hậu, trình độ Kỹ sư. Đối với Ủy ban nhân dân 16 phường, công chức và cán bộ bán chuyên trách phụ trách kiêm nhiệm công tác quản lý môi trường, trong đó có công tác biến đổi khí hậu, tuy nhiên, chưa đáp ứng trình độ chuyên môn về công tác biến đổi khí hậu.

2. Nguồn lực tài chính: Kinh phí dành cho các hoạt động ứng phó với biến đổi khí hậu trên địa bàn quận từ nguồn ngân sách sự nghiệp bảo vệ môi trường.

IV. Đánh giá chung:

1. Thuận lợi:

Được sự quan tâm hỗ trợ của các cấp Sở ngành, sự lãnh đạo của Quận ủy, sự phối hợp của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận và các đoàn thể, công tác tuyên truyền về ứng phó với biến đổi khí hậu đã được triển khai, thực hiện đồng bộ và hiệu quả các nội dung về bảo vệ môi trường và hành động ứng phó với biến đổi khí hậu trên địa bàn quận. Người dân trên địa bàn quận đã được tiếp cận thông tin về bảo vệ môi trường, kiến thức về biến đổi khí hậu, từng bước nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi, sửa đổi thói quen, hình thành ý thức bảo vệ môi trường sống. Đặc biệt học sinh các cấp phổ thông đã được tuyên truyền kiến thức bảo vệ môi trường và hành động ứng phó với biến đổi khí hậu.

2. Những tồn tại, bất cập và nguyên nhân:

- Nguồn nhân sự phụ trách công quản lý môi trường cũng như công tác ứng phó với biến đổi khí hậu của Ủy ban nhân dân 16 phường trên địa bàn quận còn hạn chế, đa số là kiêm nhiệm nên công tác triển khai còn nhiều khó khăn.

- Công tác tuyên truyền: Đội ngũ tuyên truyền viên về công tác bảo vệ môi trường của Ủy ban nhân dân 16 phường còn ít dẫn tới việc tuyên truyền còn hạn chế; chưa có tiêu chí để đánh giá, xác định hiệu quả công tác tuyên truyền, nên

việc đưa ra nhận xét, đánh giá cũng như giải pháp để thực hiện tốt hơn công tác tuyên truyền còn mang tính chung chung, chưa cụ thể.

- Công tác phân loại rác sinh hoạt tại nguồn: Công tác tuyên truyền, vận động thực hiện chương trình phân loại rác tại nguồn hiện nay vẫn còn lúng túng, khó thực hiện do có những thay đổi của Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 và các văn bản hướng dẫn thi hành so với Luật Bảo vệ môi trường năm 2014, cụ thể là phân thành 02 loại như hiện nay hay 03 loại theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường 2020.

- Công tác chuẩn hóa phương tiện thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt: Kết quả chưa cao. Nguyên nhân chủ yếu do các phương tiện thu gom hiện nay theo nghiên cứu của Tổng Công ty Cơ Khí Giao thông Vận tải Sài Gòn - TNHH MTV (SAMCO) khi áp dụng thu gom rác chưa phù hợp với địa hình nhiều hẻm nhỏ như Gò Vấp, giá thành xe cao; việc tiếp cận nguồn vốn vay từ Quỹ bảo vệ môi trường còn nhiều khó khăn, không đủ điều kiện vay vốn do hầu hết (khoảng 50%) xã viên Hợp tác xã Môi trường quận Gò Vấp thu gom rác dưới 200 hộ dân. Ngoài ra, Ủy ban nhân dân Thành phố đã gia hạn thời gian chuẩn hóa đến cuối năm 2023, do đó các đơn vị thu gom còn tâm lý chần chừ, chưa chủ động sớm thực hiện.

V. Nhiệm vụ và giải pháp ứng phó với biến đổi khí hậu thời gian tới:

- Tiếp tục tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác bảo vệ môi trường, công tác phòng ngừa, ứng phó biến đổi khí hậu và khắc phục hậu quả thiên tai.

- Nâng cao nhận thức, trình độ chuyên môn của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tại các cơ quan, đơn vị thông qua các lớp tập huấn, cập nhật kiến thức, giải pháp ứng phó biến đổi khí hậu; tăng cường nâng cao nhận thức của người dân về vai trò, trách nhiệm của mỗi cá nhân đối với cộng đồng, tích cực hành động bảo vệ môi trường và ứng phó biến đổi khí hậu.

- Tăng cường mảng xanh, giảm khai thác nước dưới đất, đẩy mạnh chương trình phân loại rác sinh hoạt tại nguồn; giảm thiểu, tái sử dụng, tái chế và xử lý chất thải nhựa.

- Tăng cường công tác quản lý Nhà nước, triển khai có hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát về bảo vệ môi trường. Xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm về môi trường, lấn chiếm kênh rạch, các công trình xây dựng vi phạm về thoát nước. Tiếp tục triển khai việc sử dụng hình ảnh được trích xuất từ camera an ninh để xử lý vi phạm về môi trường theo quy định,...

VI. Đề xuất, kiến nghị:

- Sở Tài nguyên và Môi trường đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố giao thêm chức năng của Đội quản lý trật tự đô thị quận, các Tổ quản lý trật tự đô thị phường có quyền và trách nhiệm lập biên bản vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường đối với những hành vi được quy định tại Điều 25, Nghị định số 45/2022/NĐ-CP ngày 07 tháng 7 năm 2022 của Chính phủ.

- Tăng ngân sách cấp hàng năm cho quận trong công tác bảo vệ môi trường để quận thực hiện tốt hơn nữa về công tác tuyên truyền, kiểm tra, giám sát việc chấp hành Luật Bảo vệ môi trường của các cơ sở, doanh nghiệp trên địa bàn.

- Sở Tài nguyên và Môi trường sớm tham mưu Ủy ban nhân dân Thành phố triển khai thực hiện chương trình phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn theo Luật Bảo vệ môi trường năm 2020, thống nhất phương thức thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại, thời gian triển khai đồng loạt trên toàn địa bàn Thành phố.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện về công tác ứng phó với biến đổi khí hậu năm 2022 của Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp./.

Nơi nhận :

- Sở Tài nguyên và Môi trường;
- UBND Quận (CT để báo cáo);
- Phòng Quản lý đô thị;
- Phòng TN&MT;
- Phòng Giáo dục và Đào tạo;
- UBND 16 phường;
- Lưu: VT, TNMT. Trang

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Đỗ Anh Khang

Phụ lục I:

Bảng thông tin các văn bản đã được ban hành

(Đính kèm Báo cáo số 1412/BC-UBND ngày 06/4/2023 của Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp)

TT	Tên văn bản	Loại (*)	Mô tả tóm tắt	Tình trạng	
				Đang xây dựng/Đã xây dựng	Năm ban hành
1	Kế hoạch số 3816/KH-UBND ngày 15 tháng 11 năm 2021 của Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp	Nguồn sự nghiệp bảo vệ môi trường	Tuyên truyền ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn 2050 trên địa bàn quận Gò Vấp		2021
2	Kế hoạch số 2407/KH-UBND ngày 06 tháng 7 năm 2022 của Ủy ban nhân dân quận Gò Vấp	Nguồn sự nghiệp bảo vệ môi trường	Thực hiện Chương trình hành động số 16-CTrHĐ/TU ngày 27 tháng 5 năm 2022 của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường theo Kết luận số 56-KL/TW ngày 23 tháng 8 năm 2019 của Bộ Chính trị trên địa bàn quận Gò Vấp giai đoạn 2021-2025		2022

(*) Trình bày chi tiết các nguồn kinh phí sử dụng: các nguồn sự nghiệp bảo vệ môi trường, đầu tư phát triển, khoa học và công nghệ, hợp tác quốc tế, xã hội hóa...